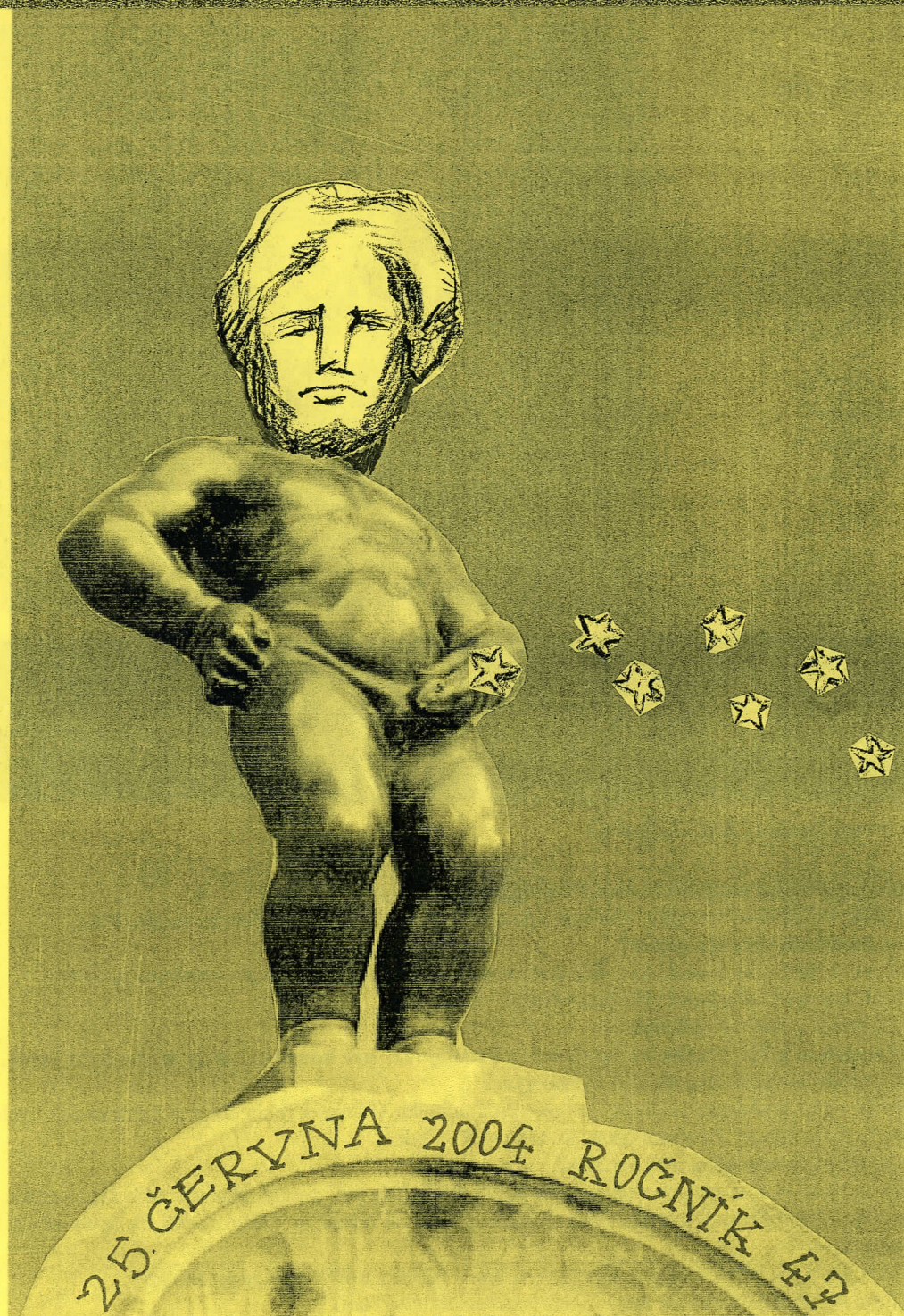

CHODCŮV
ZPRAVY DĚJ

ZLATÉ ČÍSLO

EURASMOVA

Mějte se dobře lucerny
paláce nebeského:
zlaté slunéčko, stříbrný
měsíčku, bratře jeho.
Pomíjí den,
nastává sen,
ježž musím dlouho spát,
až zazvučí
a poručí
anjelská trouba vstátí.

Mějte se dobře hvězdičky,
které v noci svítíte,
a jako drahé perličky
na nebi se třpytíte:
svět'te kupcům,
světa bludcům,
na tom moři plínoucím:
jáť jsem doploul
lodí k břehům žádoucím.

Mějte se dobře štěpnice
s červenými jablíčky:
a vy převonné květnice
s všelikými kvítíčky:
ó hrdličky

*anonym, Písně o čtyřech posledních
věcech člověka, XVII. stol.*

KRONIKA

121

NA KOS ŘEČE S...

... s autorkou cen Radkou Kubáníkovou

Proč jste zvolila pro letoční ceny Wolkrova Prostějova právě čajové téma?

Protože loni dostali vítězové tužkovníky, předloni svícny, tak aby měli na stole takovou soupravičku.

Myslíte si tedy, že někdo vyhraje znovu?

Rozhodně. Já s tím počítám, že je sesbírají a dají pohromadě na stoleček. S takovým záměrem to dělám.

Jaký je váš vztah k poesii? Recitovávala jste někdy?

Nerecitovala, ale čtu si pořád mé oblíbené.

Váš otec byl ředitelem LŠU Vladimíra Ambrose v Prostějově, byl houslista. Kdy u vás bylo jasné, že se nevydáte také hudebním směrem, ale tím výtvarným?

Já jsem se musela vydat hudebním směrem, protože paní učitelka Oršelová řekla, že s „umprumkou“ bych si na sebe nevydělala, že to je špatný, tak jsem dělala konzervatoř – hboj.

A potom jste ještě studovala něco výtvarného?

Ne, nestudovala jsem už potom nic. Na vysokou školu do Bratislavy mě nevzali, protože jsem neprokázala dobré výsledky při studiu střední školy. Tam mi talent přiznali, ale pili mi odepřeli. Takže zjistili, že bych nebyla dobrý student jejich ústavu.

Nestudovala jste, ale nyní učíte – vedete kurzy v Ateliu Modrý anděl u Magdy Jansové.

Učila jsem předtím na „hudebce“ asi 15 nebo 20 let – zobcové flétny, hboj.

Postupně jste se pak k „výtvarce“ dostala. Od začátku jste se chtěla věnovat keramice?

Ne. Zjistila jsem, že v obchodech se mi žádná nelíbí a tak jsem ji začala sama tvořit, vlastně jsem se tím začala živit.

Dává vám vedení kurzů v Ateliu Modrý anděl inspiraci pro vlastní tvorbu?

Spíš mě to baví. Inspirovat musíme my děti, ne oni nás. I když někdy překvapí. Děti strašně těžko přicházejí na to, že něco ví nebo umí, potřebují to probudit.

Zdeněk Janál

ČEM SI VEKLÁDALE

Dnes byla diskuse v divadle, přítomni byli porotci Radovan Lipus /R.L./, Alena Zemančíková/A.Z./, Miloš Maršálek/M.M./ a Mirek Kovářik/M.K./
Zde fragmenty:

KOUSKY(z) Ivana Wernische – 3. ročník LDO Trutnov

- Vy to inscenujete jako sled scének, aniž byste se starali o svět poezie Ivana Wernische./A.Z./
- Do mě se to tak nepříhodně netrefilo, že kdybych si teď nezakázal být zlý, tak bych byl zlý. /M.M./
- Vy víte, co děláte, ale nejste v tom důslední./A.Z./
- Ta muzika je tam jenom proto, aby oni stihli jít dozadu a nachystat si ty kuriozity – teda rekvizity./divák/
- Já si myslím, že chtěli být vtipní. Ale mně to připadalo trapný./divák/

NOCI A TMY – NABOSO Boskovice

- Já jsem měl pocit, že to režíroval starý pán, který je šachista, má doma sbírky poezie z 80tých let a ty děti si tam hezky rozmístil./R.L./
- Ten scénář je dobře vystavěn./R.L./
- Toto je slepá cesta jak zacházet s poezií./R.L./
- Spousta práce, spousta energie, ale na konci mrtvá skořápka./R.L./
- Neřešme jednotlivosti. Základním úkolem režiséra je dbát na celek. Pojmenování té cesty, kudy diváka tou inscenací vedete.

131

A TAKÉ LETOS NA WP ZAZNĚLO

- Ve spoustě inscenací je největší chyba v tom, že pro inscenátory je slovo jako cíl, ne prostředek. / Skála/
- Chod'me na sebe navzájem. Poezie je opravdu kontaktní záležitost./A.Z./
- Já přijdu do Vopic už o půlnoci. /kdokoli/
- Já ti určitě někdy zavolám./kdokoli/
- Já už mam jenom 27 korun. /kdokoli/

CO SI O TVM MESLIJÓ Z POROTE

3. ročník LDO , Trutnov
Kousky (z) Ivana Wernische

141

Wernisch na kusy

Prostor, v němž se vyskytuje Ivan Wernisch, je zabydlen společností zaprášených klasiků, kostlivců ze skříní vypadlých, mediálního blábolu, návodů a pamětí, doslovů a předmluv k zapomenutým dílům, dětskými obrázky a kalendáři, býdrmajerového inventáře příbytků i zahrad a hospod 4. cenové skupiny, kde serou mouchy společně jak na císaře pána, tak na aktuálního státníka. U Wernische je veškerá móda z jiných sezón, než je ta právě probíhající a hledme tiše na Wernische – je v módě! Je škoda a troufám si říci i omyl inscenovat Wernische po jedné každé básni, protože jeho dílo je příběh na pokračování (příběh ve smyslu běhu života a díla).

Během pobytu na Wolkrově Prostějově potkávali jsme se zejména v secondhandech , kde jsme vedle nekonvenčních kusů oblečení hledali také poezii , ukrytou v eleganci za pár šupů.,vytvářejíce tak několikadenní předeheru k inscenaci LDO Trutnov, která se měla zaskvíti v secesním portále. Když pak došlo na samotný kus, bylo už vyprodáno, nedostávalo se sil, na jevišti se místo poezie objevily scénky. Secesní Národní Kotěřův dům , ač souborem zřetelně vyzván ke spoluúčasti, se nezapojil.

Alena Zemančíková

FOTO: BOB PACHOLÍK

CO SI O TVM MESLIJO Z POROTE

Dramatický kroužek Naboso, Boskovice Básníci 20. století: Noci a Tmy

Co viděli jsme? Černá a bílá. Na zemi šachovnice. Paní v červeném. Desky. Text. Spíše méně nežli více. Přeskupování těl i gest. Žel, nechtěně patetické. Slepá z vidoucích cest. Únavně mechanické. Byť básně trefně vybrány, vědomě sestaveny. Leč scénováno dutě – záměna přídavných s podstatnými jmény. Hudba neposouvá, brzdí, je zapouzdřena. Chtěla by znamenat a přece neznamená. Sborová recitace často k nesrozumitelnosti. Místo masa a krve: prach. Vybělené kosti konstrukce spekulární. Všechno je dychtivo poslouchat a lační říci: Začni! Než nadočká se jiného než **míjení**. Kde synergie? Souznění? Neraď píši toto klopýtavé rozjímání, jež ani krásná Suzanne Renaud nezachrání. Však vše je tam spíš **myšleno** nežli **divadelně žito**. Co možností zde ztraceno! Je mi to vsutku líto...

Radovan Lipus

151

FOTO: BOB PACHOLÍK

I. kategorie

✓ **Laureát: Jonáš Konývka - Ostrov**

Čestná uznání

✓ **Barbora Kubátová – Liberec** (za přednes úryvku prózy Ireny Douskové Hrdý Budžes)

✓ **Hana Marie Maroušková – České Budějovice** (za interpretaci veršů Ivana Wernische Kanape)

✓ **Jiří Konvalinka – Praha** (za interpretaci veršů Ernsta Jandla Pěken šat)

Tereza Báčová – Svitavy (za přednes prózy bratří Justů)

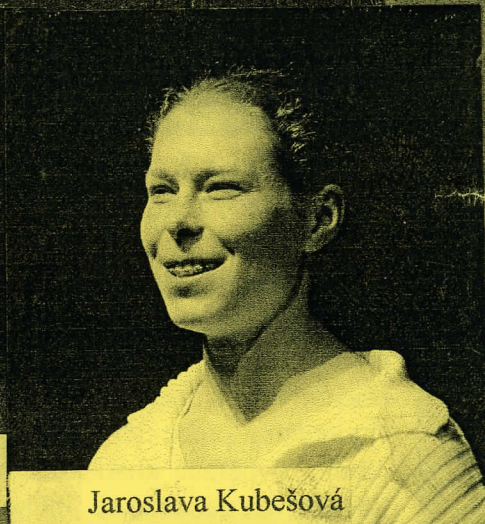
✓ **Lucie Páchová – Mladá Boleslav** (za koláž z veršů Jiřího Koláře)

Jonáš Konývka

Julie Goetzová

Jaroslava Kubešová

II. kategorie

Laureáti: Julie Goetzová – Hrdějovice ✓

Jaroslava Kubešová – Hluboká nad Vltavou ✓

Čestná uznání

✓ **Klára Kopecká – Třebechovice pod Orebem** (za interpretaci textu Guy de Maupassanta Ve vlaku)

✓ **Barbora Chybová – Svitavy** (za vystižení poetiky Karla Hynka)

✓ **Marie Vančurová – Světlá nad Sázavou** (za interpretaci básně Kamila Bednáře Scéna)

✓ **Jana Trojanová – Chrudim** (za interpretaci prózy Emanuela Frynty Trýzeň poddajného srdce)

✓ **Jan Urban – Praha** (za přednes povídky Karla Čapka Básník)

✓ **Jana Novotná - Prostějov** (za přednes prózy Petra Šbacha Čtyři muži ve vodě)

III. kategorie

Laureáti: Anna Šafránková – Teplice
Radim Šíp – Brno

Čestná uznání

Pavla Šedivá – Františkov (za vyrovnané výkony v obou kolech)
František Kaska – Plzeň (za přednes textu Henri Michauxe V komnatách královních)
Kateřina Štaidlová – Žďár nad Sázavou (za přednes básně Jiřiny Haukové Udeřila hodina konikleců)

Anna Šafránková

171

Na cucky

Soubory

Cenu poroty s nominací na Jiráskův Hronov získal soubor Divadlo na Cucky z Olomouce za inscenaci Jiřího Koláře a Lukáše Večerky KOLÁŘ(Ž) neví kam jdeme?

Cenu diváka získalo SUP (Studio uměleckého přednesu) z Prahy za inscenaci Shella Silversteina Přátelství (Alternativní domácnost)

Zvláštní cenu WP Aleně Dvořákové za dlouhodobý přínos v rozvíjení výrazových prostředků divadla poezie

COSTUM MESLIJO Z POROTE

I. kategorie

Z původních 24 přihlášených recitátorů předvedlo své výkony 22 přednášečů. Ve výběru textů převažovala próza nad poezií (v 1. kole zaznělo třináct prozaických textů) nebo se oba žánry objevily přibližně ve stejném počtu (tak tomu bylo ve 2. kole). Značná část vybraných předloh měla humorný charakter, příp. šlo o recesistické hříčky a hry se slovy. Recitátorská obliba těchto textů pramení zřejmě z touhy objevit "efektní" text (pokud možno s příběhem), který se na první pohled jeví jako myšlenkově srozumitelný, takže nevyžaduje žádnou nebo skoro žádnou analýzu. Protože text tohoto druhu slibuje recitátorovi již předem příznivou diváckou odezvu, málokterý z nich si uvědomuje úskalí těchto předloh a leckdy nedokáže ani tento svůj výběr srovnat např. s vlastním naturelem. Ne každý má také dostatek zkušeností na to, aby pro vtip předlohy našel odpovídající množství pestrých interpretačních prostředků. Z popisované jednostrannou dramaturgií, která letos "zachvátila" málem polovinu recitátorů první kategorie, souvisí také problém, který se v této kategorii objevuje takřka tradičně. Obecně se totiž jeví, že řada recitátorů si v přípravné fázi nepoloží základní otázky - "proč právě TENTO text", "co JÁ chci tímto textem sdělit" a "KOMU ho adresuji". Z řečeného vyplývá, že se velmi výjimečný stává přednes, o němž lze hovořit jako o osobní výpovědi.

Navzdory těmto poznámkám však lze o výkonech v první kategorii mluvit jako o dobrém průměru. Znamená to, že jsme téměř neslyšeli recitaci, která by nebyla "hodna" účasti v celostátní přehlídce, ale na straně druhé jsme jen výjimečně zaznamenali takové výkony, které by se nad tento průměr vyšvihly. Lektorský sbor 1. kategorie předkládá k úvaze otázku, zda by do soutěžního řádu nemělo vstoupit pravidlo, že jeden ze zvolených textů musí tvořit poezie.

Ivan Němec

Barbora Kubátová

Hana Marie Maroušková

CO SI O TVM

MESLIJÓ Z POROTE

Jan Urban

Marie Vančurová

Klára Kopecká

Barbora Chybová

191

II. kategorie

Ve II. kategorii sólistů vystoupilo 26 recitátorů. Ačkoliv šlo o poměrně vysoký počet účastníků, nelze hovořit o výjimečné úrovni soutěže, neboť většina interpretů zaujala přednesem jen jednoho ze dvou soutěžních textů. Vyrovnaný výkon v obou soutěžních kolech podaly vlastně jen recitátorky, jimž byl udělen titul laureáta.

Máme-li hovořit o příjemném překvapení, byla jím letos rozmanitá a v mnoha směrech i objevná dramaturgie. Podařilo se tak částečně narušit jakési nepsané pravidlo, podle něž interpret postaví svůj výkon na jednom textu tzv. klasickém (ověřeném, zaručeně hodnotném) a jen jako zpestřující perličku pak volí text druhý, v němž nabídne humorné odlehčení nebo se pokusí experimentovat. Tyto "útkroky stranou" letos vedly rovněž k využívání mimoverbálních prostředků (v jednom případě jsme dokonce viděli proměnu rekvizity v kostým), které však bohužel ne vždy pomohly naplnění přednášečova záměru (samostatnou kapitolu na toto téma by mohlo tvořit tradiční, zbytečné a samoučelné využívání židlí).

Byl-li letos výběr textu u většiny recitátorů promyšlený, pak emocionální souznění s textem není ani ve II. kategorii samozřejmostí. Vnitřní vztah k textu chyběl zvláště u předloh interpretačně náročných (mimo jiné texty od Holana, Ortena, Šiktance), které v některých případech zůstaly pouze v poloze výkonu technicky (a vnějškově) "zvládnutého". Stálým problémem zůstávají dikční nedostatky: porota dnes doslova jásá, když slyší recitátora s bezvadnou výslovností.

Navzdory výše uvedeným (i neuvedeným) výhradám porota po dlouhé diskusi nakonec využila hned několika čestných uznání, jimiž však ocenila vždy jen interpretaci jednoho vybraného textu nebo dílčí kvality dvou výkonů.

David Kroča

III. kategorie

III. kategorie nejzkušenějších recitátorů jako celek letos nezapůsobila příliš přesvědčivě. Sice jsme zaznamenali sympatickou snahu o originální výběr textu, ale ta se často ve výsledku minula účinkem: buď pro malý osobnostní vklad interpreta, nebo pro nepřesný či nedůsledný výklad, vedoucí k nadměrné pozornosti detailům a jednotlivým dílčím sekvencím na úkor cílevědomé výstavby celku. V této kategorii by se už nemělo stávat, aby prakticky polovina z dvanácti recitátorů přišla přinejmenším s jedním nedotaženým textem ze dvou přednášených. Nebo to, že při volbě interpretačně náročných básní, vycházejících z hlubinné existenciální úzkosti, předneseč pojme vícevrstevnaté depresivní obrazy téměř jako žánrové realistické obrázky ze života. To svědčí přinejmenším o malé pozornosti stylu autora.

Několik recitátorů si vybralo výrazně stylizované či dobově podmíněné texty (Gorkij, Nezval, Alexandrov nebo třeba soudobá variace na kramářskou píseň), aniž by si přesně odpověděli na otázku, proč je právě v tuto chvíli chtějí interpretovat a jak s konkrétní stylizací naložit. Pokud šlo např. o texty výrazně poplatné dobové komunistické ideologii, bylo třeba se rozhodnout, zda jejich nechtěnou komičnost využít pro divácky vděčné estrádní číslo, nebo si dát víc práce a s využitím jejich dnes už humorné stránky zůstat na bázi přednesu a odhalit i znechucení z jejich politické devótnosti, před níž není imunní ani demokratická společnost.

Vždy jsme ocenili, když jsme v přednesu objevili vlastní výpověď recitátora, jenž nám dokázal osobitě „nasvítit“ text a přitom přesvědčivě zprostředkovat jeho obsahové i formální kvality. Podařilo se to především dvěma laureátům a do značné míry i nositelům čestných uznání. Už se těšíme, že se to příští rok podaří i dalším interpretům, kteří letos tímto směrem alespoň sympaticky nakročili.

Vítězslava Šrámková

Pavla Šedivá

František Kaska

Kateřina Štaidlová

POCENI NA CESTO DOM

111

František Halas Generace

Ať si kdo chce co chce říká
schází nám tahle erotika

Lyričtí mladí páni
nevědí nic o odkrývání

Múza by se asi propadla
kdyby si šáhli níž než na ňadra

Líp na tom byla generace před námi
ta obcovala jenom s šelmami

Zdá se že teď je samé hedvábí
tam kde bývalo pohlaví

Sic sem tam jen podvědomí prolíná
zvědavým slečnám do klína

Ale básníci se baví více o "znaku"
než s milenkami na znaku

Co bývalo kdysi nemorální
teď už je pouze strukturální

A místo lyrického činu
si nalévají mělničinu

Ó pamatujte velká pravda ta
Básník musí mítí varlata

Aby se slušně verše podařily
jak říká kamarád můj milý

Jiří Chodec, pišci, muž, který světlem dělá obrázky, muž, který dělá obrázky a vše-umělkyně. Všichni s euroeolami.